

Szkoła – środowisko lokalne – samorządność uczniowska

Strona 311, to tekst autorstwa Romana Dorczaka pt. „Modele współpracy szkoły z organizacjami w środowisku lokalnym”.

- ◆ Współpraca jako konieczność (czynniki formalno-prawne, czynniki normatywno-edukacyjne),
- ◆ Współpraca jako ideał społeczny,
- ◆ Różnorodność sposobów współpracy (kooperacja, konfrontacja, komplementarność, kooptacja),
- ◆ Modele współpracy instytucji edukacyjnych z innymi organizacjami (**model współpracy negatywnej, model „gorącego ziemniaka” lub model współpr. linearnej, model dominacji (zaspakaja potrzeby jednej ze stron), model działania równoległego, model partnerski**).
- ◆ Warunki zaistnienia modelu współdziałania (właściwa percepcja problemów, znajomość swoich możliwości, znajomość możliwości partnerów, właściwa organizacja wspólnej pracy),
- ◆ Bariery utrudniające współpracę modelu współdziałania (niewłaściwe przygotowanie do zawodu n-la, lęk przed okazaniem niekompetencji, słabości, brak wiedzy i umiejętności dotyczących sposobów wchodzenia w relacje współpracy).

Jakość edukacji

Różnorodne perspektywy

Pod redakcją
Grzegorza Mazurkiewicza

Wydawnictwo
Uniwersytetu
Jagiellońskiego

EWALUACJA W NADZORZE PEDAGOGICZNYM

Ostatni z tekstów to „**Współpraca nauczycieli z rodzicami i szkoły ze środowiskiem lokalnym**”

Inetty Nowosad, s.341.

1. Rozpoznawanie wzajemnych oczekiwań jako warunek współpracy – jeśli interpretacja oczekiwań jest błędna to:
  - spostrzegający przyjmują błędne w tym przypadku przekonania nt. partnerów interakcji;
  - spostrzegający postępują tak, jakby przekonania te były prawdziwe i zgodnie z nimi traktują swoich partnerów;
  - partnerzy interakcji dostosowują swoje zachowania do sposobu traktowania ich przez spostrzegających;
  - spostrzegający interpretują zachowania partnerów jako potwierdzenie własnych przekonań na ich temat.;
2. Organizacja współpracy (aspekt *łączości*-porozumiewania się, *współdziałania*, *człon naczelnie uzależniający* czyli kierujący, aspekt *więzi i sprzężenia organizacyjne*).
3. Etapy współpracy:
  - stwierdzenie celu,
  - planowanie,
  - pozyskanie zasobów,
  - realizowanie planu,
  - kontrolowanie.
4. Współpraca jako droga do uspołecznienia szkoły – wyraz demokratyzacji oświaty, wydźwięk pozytywny, działa przeciw zbiurokratyzowaniu szkoły, przejście od szkoły jako instytucji do szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego.

Mariusz Grażawski napisał „Wychowanie do demokracji przez działalność samorządu uczniowskiego” s. 29.

Demokratyczna szkoła to ta, w której występuje:

- samodzielność w stosunku do organu prowadzącego oraz organów nadzoru pedagogicznego czy też udział nauczycieli w zarządzaniu;
- zwiększony zakres uprawnień przyznanych rodzicom i ich możliwości oddziaływania na funkcjonowanie placówki;
- zakres praw przyznanych samym uczniom np. samorząd uczniowski właśnie.

Samorząd uczniowski może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedag. Oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki takich jak:

1. prawo do zapoznania się z programem nauczania;
2. prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;
3. prawo do organizacji życia szkolnego;
4. prawo do redagowania i wydawania gazetki szkolnej;
5. prawo do organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej;
6. prawo do wyboru nauczyciela pełniącego funkcję opiekuna samorządu.

Autor stwierdza panowanie poglądu, że samorząd uczniowski jest pozbawiony jakichkolwiek doniosłych kompetencji, i że traktuje się go jako *zło konieczne*. W praktyce bowiem samorząd ten nie ma żadnego prawa do podejmowania decyzji, gdyż może jedynie przedstawiać swoje wnioski i opinie a decyzje podejmuje i tak dyrektor. Czy to jest podejście demokratyczne? Jest zatem traktowany podmiotowo a nie przedmiotowo. Brak odpowiednich regulacji ustawy.

Samorząd uczniowski nie bibelot. Ściągawka dyrektora gimnazjum, to książka, przy której Czytelnik nie będzie się nudził. Napisana przez praktyka, wspieranego przez innych praktyków: uczniów, nauczycieli i dyrektorów szkół.

- ◆ Omawia wiele praktycznych aspektów związanych z budowaniem oraz funkcjonowaniem samorządności uczniowskiej w Polsce.
- ◆ Ukazuje bariery czy trudności w działaniu uczniowskich organizacji i rolę, jaką mogą odegrać dorośli z otoczenia.
- ◆ Prezentuje gotowe pomysły na to, jak pomóc uczniom pozyskać najlepszego opiekuna samorządu.
- ◆ Odkrywa pułapki, w które organizację uczniowską może wpędzić tradycyjna struktura.
- ◆ Wskazuje dyrektorom sposoby pozwalające zaoszczędzić czas pracy, aby w stałym kontakcie z samorządem.

Autorka ostrzega z przykrością, że jednak nie każdy będzie mógł z niej skorzystać.

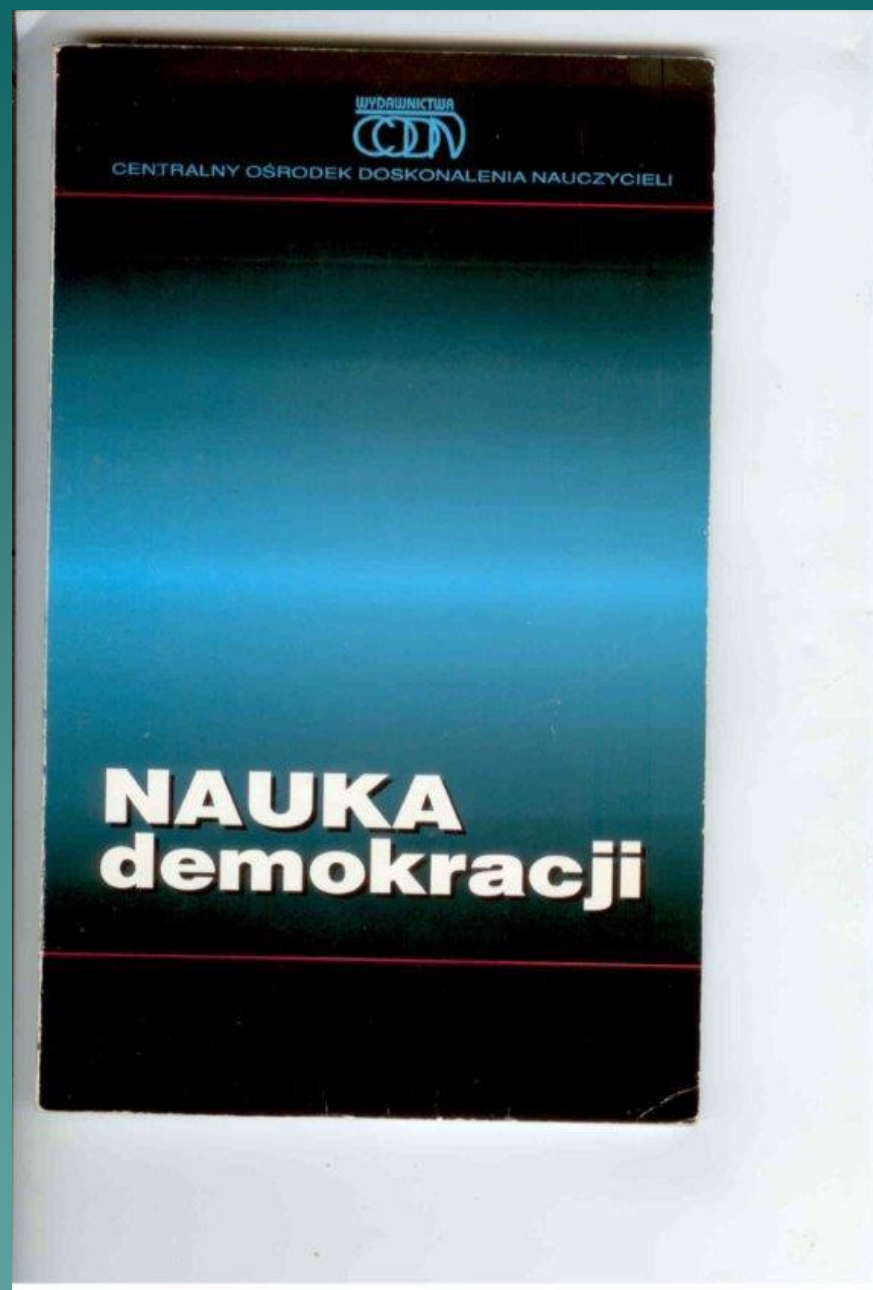
- ◆ Są tacy dyr., którzy czują, że muszą wszystko „twardo trzymać w garści”.
- ◆ Nie przyda się także pracusiom typu: „Ach jaki ja jestem zapracowany – wszystko muszę robić sam, bo nikt inny nie zrobi tego tak dobrze...”
- ◆ P. Bojarska zwraca się w tym poradniku do ludzi, których uważa za przyjaciół i zwraca się do nich tak, jak sama mówi. „Bardzo brzydkie wyrazy” red. powycinał!

Nauka demokracji, to kolejny zbiór prac różnych autorów. S. 73-79 pt. „Samorząd – potrzeba czy zło konieczne?” – Julian Radziewicz.

Bezpośrednie korzyści wychowawcze z istnienia samorządu szkolnego:

1. Młodzież uczy się form i technik współżycia społecznego. **Zasada: jesteśmy posłuszni wobec prawa, a nie wobec ludzi;**
2. Kształtuje się postawa prospołeczna, bezinteresowna praca na rzecz innych ludzi;
3. Głębsze pojmowanie przez uczniów odpowiedzialności moralnej, znaczenia autorytetu, prawo do odrębności przekonań;
4. Przywrócona jest świadomość i poczucie własnej godności i wolności osobistej;
5. Zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa (samoobrona grupy wobec zagrożeń zewnętrznych).

Artykuły.

- ◆ Samorząd uczniowski jako narzędzie rozwijania kluczowych kompetencji obywatelskich, szczególnie udziału w podejmowaniu decyzji – *Joanna Pietrasik*.
- ◆ Samorząd uczniowski, czyli szkoła działania – *Michał Tragarz*.
- ◆ Samorząd uczniowski w praktyce. Co wiemy o jego kondycji na podstawie badań? – *Olga Napiontek*.
- ◆ Wybory do samorządu uczniowskiego – wielka szansa na naukę demokracji! – *Martyna Michalik*.
- ◆ Wyzwania stojące przed samorządem uczniowskim w szkole podstawowej – *Piotr Sienkiewicz*.
- ◆ Modele samorządności uczniowskiej w różnych krajach – *Piotr Sienkiewicz*.
- ◆ Praktycznie... o samorządności w szkole – *Bożena Czarnecka-Akus*.
- ◆ Szkoła przyszłych samorządowców – *Małgorzata Gasik*.
- ◆ Przygoda z samorządem uczniowskim – *Iwona Krzemińska*.

